

Op zoek naar vaste grond

Op zoek naar
vaste grond

Van
Somalische
vluchtelingen
tot Vlaams
kabinets-
medewerker

Ayan
Mohamud
Yusuf

Manteau

Noot van de auteur

Op zoek naar vaste grond is mijn ware verhaal. Alle gebeurtenissen die worden beschreven zijn feiten, gebaseerd op mijn herinneringen.

Het boek heeft niet de bedoeling mensen te kwetsen of in een slecht daglicht te plaatsen. Het beschrijft enkel hoe ik de dingen heb ervaren en beleefd en wat voor impact dat heeft gehad op mijn levenswijze en toekomst.

Iedereen die uit de grond van zijn hart en met goede bedoelingen een kind opvangt of adopteert, zou in dit boek kunnen ontdekken hoe zaken een impact kunnen hebben op de toekomst van dat kind. Zeker als er al eigen kinderen in het gezin zijn.

Inhoud

Inleidend	7
Voorwoord	
door Jan Jambon	9
door Geert Bourgeois	11
door Herman Van Rompuy	13
door Yves Leterme	15
door Geert Hoste	19
Opening in twee tijden	23
1 Mijn kindertijd in Mogadishu	25
2 Op de vlucht	47
3 In Eritrea	65
4 In België	81
5 Herenigd	105
6 Elkaar (terug)vinden	125
7 Voor de kinderen	145
8 Vandaag en morgen	165
Dankwoord	189

Inleidend

Dit is het verhaal van mijn leven. Het verhaal van een meisje dat op jonge leeftijd gedwongen werd zich als een volwassene te gedragen.

Ik zou je graag willen meenemen op mijn reis. Van Mogadishu in Somalië naar Diest in België. Het is een lange reis, zowel in tijd als in afstand. Een reis langs verwoestingen, gruwel en uitzichtloosheid waarin ik mezelf verloor. Maar ook een reis vol hoop, licht, moed, positivisme en mezelf terugvinden. Mijn verhaal gaat over mezelf en mijn dierbaren verliezen en weer terugvinden.

Pas nu voel ik me sterk genoeg om mijn relaas te brengen, dankzij de infosessies die ik op scholen geef. De kinderen moedigen me aan om meer te vertellen, ook omdat ze dit zelf aan hun ouders willen doorgeven.

De kracht die in mij zit heb ik te danken aan mijn ouders, en vooral aan mijn moeder. Zij heeft me als kind sterk gemaakt, alsof ze in een glazen bol had gezien wat er allemaal met me zou gebeuren. Dankzij haar ben ik vandaag de sterke vrouw die anderen in me zien.

Als ik mensen vertel dat ik uit Somalië kom, denken ze meteen aan oorlog en piraten. Aan slechte dingen. Dat vind ik heel jammer, want Somalië is een prachtig land.

Mijn ouders zijn hun huis en al hun bezittingen kwijtgeraakt en hebben kinderen verloren. Ze hadden niets meer, behalve het belangrijkste wat er is in het leven: de liefde voor elkaar.

Mijn vader is inmiddels overleden, mijn moeder leeft nog. Haar kracht, moed en liefde inspireren me nog elke dag. Ik draag dit boek op aan haar.

Vaste grond

VOORWOORD DOOR JAN JAMBON

Toen ik tijdens een warme zomernacht in 2019 de onderhandelingen voor de Vlaamse regering even verliet om een luchtje te scheppen, zag ik in de gang van het gebouw aan het Martelaarsplein een dame – van Somalische afkomst, zou ik later leren – die op blote voeten over het koele marmer liep. Het bleek Ayan te zijn, die er al weken voor zorgde dat onze onderhandelingen soepel verliepen, dat iedereen zijn plaats vond, dat er altijd koffie was, dat er in het midden van de nacht pizza werd besteld... Zij kwam steeds als eerste binnen en ging als laatste buiten. Vaak onopgemerkt, altijd onmisbaar.

Protocollaire medewerkers zijn de stille behoeders van de politiek. Hun taak is een essentieel onderdeel van belangrijke ontmoetingen en onderhandelingen. Een foute tafelindeling bij een lunch, een verkeerde vlag, een cadeau dat voor de tweede keer aan dezelfde ambassadeur of minister wordt gegeven... Zo'n kleine vergissing kan een gesprek of onderhandeling doen kelderen nog voor alles goed en wel begonnen is. Daarom heb je voor zo'n functie iemand nodig die vlot en ontwapenend kan zijn, maar tegelijk ook voortdurend op haar qui-vive is en elk detail in de gaten heeft. Iemand met stijl, klasse en scherpe ogen (of goede lenzen), die veel af weet van decorum, van vlaggen en symbolen. Iemand als Ayan.

Ik kon niet vermoeden dat achter dat opgewekte uiterlijk zo'n verhaal schuilging. Je zult het maar meemaken: als negenjarig meisje terechtkomen in een wrede burgeroorlog, van je familie gescheiden worden, uiteindelijk terechtkomen in ons land en hier met vallen en opstaan je leven opbouwen. Als dochter van een professor had ze een goede opleiding gehad, maar plotseling kwam ze als jong meisje in nieuwe, vreemde

scholen terecht, waar ze nieuwe talen en culturen moest leren. Gewoon je best doen is dan niet genoeg. Ayan heeft al op jonge leeftijd geleerd keihard te knokken om haar doel te bereiken. Bovendien leerde ze op zulke momenten op de kleine details te letten en zich soepel te bewegen tussen verschillende personen en culturen. Allemaal vaardigheden die haar vandaag zo goed maken in haar job.

Toen ze in ons land aankwam had ze het geluk naar een Nederlandstalige school te worden gestuurd en later bij een Vlaams gezin te kunnen inwonen. Die dagelijkse oefeningen waren cruciaal om de taal te leren. Bovendien leerde ze al op jonge leeftijd zelfstandig te zijn en niet louter op anderen of de overheid te vertrouwen. Niet klagen, niet zielig doen was haar motto. Het bracht haar uiteindelijk in het gebouw aan het Martelaarsplein waar ik haar veel later zou ontmoeten. Bovendien rustte ze niet op haar lauweren zodra ze succesvol was. Het eerste waar ze aan dacht was anderen helpen, niet via de overheid of via een of andere ngo, maar door zelf geld in te zamelen en naar Kenia te reizen om er het dak van een school te herstellen. Handen uit de mouwen. Dat is Ayan ten voeten uit. Daarmee is ze een voorbeeld voor ons allen.

Beste Ayan, je harde leerschool heeft je veel vaardigheden meegegeven, maar ook zaken afgenomen. Ik was verbaasd te lezen dat onder de onverstoorbare glimlach en vlotheid een diepe onzekerheid schuilgaat. Op jonge leeftijd de vaste grond onder je voeten verliezen is niet iets waar je gemakkelijk van herstelt. Je dan opnieuw binden aan mensen, aan een familie, een werkomgeving is allesbehalve vanzelfsprekend. Aan het einde van je boek beschrijf je hoe je hier, op het nieuwe kabinet, aan de slag gaat, en druk je de wens uit bij mensen terecht te komen die je accepteren en respecteren ‘alsof ik een van hen ben’. Wat mij betreft mag je die ‘alsof’ absoluut weglaten. Hopelijk vind je hier, in Vlaanderen maar ook aan het Martelaarsplein, vaste grond.